

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2024 m. birželio 7 d.
(OR. en)

7711/24

Tarpinstitucinė byla:
2024/0037 (NLE)
2024/0038 (NLE)

RECH 124
COTRA 24

TEISĖS AKTAI IR KITI DOKUMENTAI

Dalykas: Europos Sąjungos ir Kanados susitarimas dėl Kanados dalyvavimo Sąjungos programose

EUROPOS SĄJUNGOS IR
KANADOS
SUSITARIMAS
DĖL KANADOS DALYVAVIMO
SĄJUNGOS PROGRAMOSE

Europos Sąjunga, toliau – Sąjunga,

ir

Kanada,

(toliau kartu – Šalys),

NORĖDAMOS sukurti ilgalaikę tarpusavio bendradarbiavimo sistemą, kurioje būtų nustatytos aiškos Kanados dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje sąlygos, ir mechanizmą, padedantį įforminti tokį dalyvavimą atskirose Sąjungos programose ar veikloje,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad jas sieja bendri tikslai, vertybės ir tvirti ryšiai, užmegzti praeityje, t. y. 2016 m. spalio 30 d. Briuselyje priėmus Kanados ir Europos Sąjungos bei jos valstybių narių išsamų ekonomikos ir prekybos susitarimą (IEPS), 2016 m. spalio 30 d. Briuselyje priėmus Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Kanados strateginės partnerystės susitarimą ir 1995 m. birželio 17 d. Halifakse priėmus Susitarimą dėl Europos bendrijos ir Kanados bendradarbiavimo mokslo ir technologijų srityse, su pakeitimais, ir pripažindamos bendrą judviejų norą toliau plėtoti, stiprinti ir skatinti ryšius bei bendradarbiavimą ir siekti, kad jie būtų glaudesni,

PRIPAŽINDAMOS didelę bendrų pagrindinių vertybių ir principų, kuriais grindžiamas tarptautinis jų bendradarbiavimas mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje, kaip antai mokslinių tyrimų etikos ir sąžiningumo, lyčių lygybės ir lygių galimybių, svarbą ir bendrą judviejų tikslą skatinti ir lengvinti mokslinių tyrimų ir inovacijų srities organizacijų, įskaitant universitetus, bendradarbiavimą ir keitimąsi geriausia patirtimi bei patraukliomis tyrėjų karjeros galimybėmis, sudaryti geresnes tarpvalstybinio ir tarpsektorinio tyrėjų judumo sąlygas, skatinti laisvą mokslo žinių ir inovacijų judėjimą, skatinti paisyti akademinės laisvės ir mokslinių tyrimų laisvės ir remti mokslinio švietimo ir mokslo populiarinimo veiklą,

PRIPAŽINDAMOS judviejų ketinimą tarpusavyje bendradarbiauti ir prisidėti prie mokslinių tyrimų bei inovacijų veiklos ir Sąjungos misijų, kurių tikslas – remti ir stiprinti mokslinių tyrimų pajėgumus siekiant spręsti pasaulinius uždavinius, taip pat didinti savo pramonės konkurencingumą ir taip savo visuomenėms padaryti transformacinį ir sisteminių poveikį, kuris padėtų įgyvendinti joms abiem naudingus Jungtinių Tautų (JT) darnaus vystymosi tikslus,

ATSIŽVELGDAMOS į Sąjungos pastangas vadovauti veiksams, kuriais drauge su tarptautiniais partneriais reaguojama į pasaulinius iššūkius, vadovaujantis 2015 m. rugsėjo 25 d. JT rezoliucijoje „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“ išdėstytu žmonėms, planetai ir gerovei skirtu veiksmų planu, ir pripažindamos, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos yra pagrindiniai inovacijomis grindžiamo tvaraus ekonomikos augimo ir jos konkurencingumo bei patrauklumo užtikrinimo veiksniai ir būtinos priemonės,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Kanada ir Sąjunga yra strateginės partnerės, nusprendusios bendradarbiauti mokslo, mokslinių tyrimų ir inovacijų srityse abipusiškai gerbdamos tvirtą viena kitos įsipareigojimą siekti mokslinių tyrimų kompetencijos ir ieškoti naujoviškų būdų, kaip spręsti pasaulinius uždavinius,

PRIPAŽINDAMOS įdėvių ketinimą sukurti sistemą, padedančią stiprinti bendradarbiavimo veiklą, ir kartu gerbdamos vieną kitą požiūrį į mokslinių tyrimų ir inovacijų programų ar veiklos plėtrą ir stebėseną ir pagal proporcingumo, sąžiningumo ir nediskriminavimo principus atliekamas peržiūras, auditą ir tyrimus,

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695¹ buvo sukurta Sąjungos bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – programa „Europos horizontas“),

PRIPAŽINDAMOS Reglamente (ES) 2021/695 išdėstytus bendruosius principus,

PABRĖŽDAMOS programoje „Europos horizontas“ numatytą Europos partnerystės iniciatyvų indėlį į kai kurių aktualiausių Europos uždavinių sprendimą vykdant bendras mokslinių tyrimų ir inovacijų iniciatyvas, labai padedančias įgyvendinti tuos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų srities prioritetus, kuriems reikalinga kritinė masė ir ilgalaikė vizija, taip pat pabrėždamos asocijuotųjų šalių dalyvavimo tose partnerystės iniciatyvose svarbą,

PRIPAŽINDAMOS, kad abipusis dalyvavimas viena kitos mokslinių tyrimų ir inovacijų programose turėtų būti abipusiškai naudingas, ir kartu pripažindamos, kad kiekviena jų pasilieka teisę riboti dalyvavimą jų mokslinių tyrimų ir inovacijų programose, visų pirma su jų strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiuose veiksmuose, arba nustatyti tam tikras tokio dalyvavimo sąlygas,

SUSITARĖ:

¹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (ES OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

1 STRAIPSNIS

Dalykas

Susitarimu nustatomos Kanados dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje, kurioms taikomas Susitarimo protokolas, sąlygos.

2 STRAIPSNIS

Terminų apibrėžtys

Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) pagrindinis aktas –
 - i) vienos ar kelių Sąjungos institucijų teisės aktas, išskyrus rekomendaciją ar nuomonę, kuriuo sukurama programa ir nustatomas veiksmo ir atitinkamų Sąjungos biudžete numatytų išlaidų ar iš Sąjungos biudžeto dengiamos biudžeto garantijos arba finansinės paramos įgyvendinimo teisinis pagrindas, įskaitant visus svarbius Sąjungos institucijos aktus, kuriais jis iš dalies keičiamas, papildomas ar įgyvendinamas, išskyrus tuos, kuriais patvirtinamos darbo programos, arba
 - ii) vienos ar kelių Sąjungos institucijų teisės aktas, išskyrus rekomendaciją ar nuomonę, kuriuo nustatoma iš Sąjungos biudžeto finansuojama veikla, išskyrus programas, įskaitant visus svarbius Sąjungos institucijos aktus, kuriais jis iš dalies keičiamas, papildomas ar įgyvendinamas, išskyrus tuos, kuriais patvirtinamos darbo programos;

- 2) finansavimo susitarimas – su Susitarimo protokoluose nurodytomis Sąjungos programomis ar veikla, kuriose dalyvauja Kanada, susijęs susitarimas, pagal kurį įgyvendinamos Sąjungos lėšos, pavyzdžiui, dotacijos susitarimas, susitarimas dėl įnašo, finansinis partnerystės pagrindų susitarimas, susitarimas dėl finansavimo ir garantijos susitarimas;
- 3) kitos su Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu susijusios taisyklės – Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES, Euratomas) 2018/1046¹ (toliau – Finansinis reglamentas) nustatytos Sąjungos bendrajam biudžetui taikomos taisyklės, taip pat taisyklės, nustatytos darbo programoje arba taikomos per kvietimų teikti pasiūlymus ar kitas Sąjungos skyrimo procedūras;
- 4) Sąjungos skyrimo procedūra – Sąjungos arba asmenų ar subjektų, kuriems pavesta įgyvendinti Sąjungos lėšas, pradėta Sąjungos lėšų skyrimo procedūra;
- 5) Kanados subjektas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris gyvena ar yra įsisteigęs Kanadoje, arba yra Kanados Vyriausybė arba Kanados provincijos ar teritorijos valdžios organas ir kuris pagal pagrindinį aktą dalyvauja Sąjungos programos ar veiklos veiksmuose;
- 6) atvirasis mokslas – bendradarbiavimu bei jo priemonėmis ir žinių sklaida grindžiama mokslinio proceso koncepcija, kuria vadovaujantis užtikrinama atviroji prieiga prie mokslinių publikacijų, parengtų vykdant pagal programą „Europos horizontas“ finansuojamus mokslinius tyrimus. Atvirąją prieigą užtikrinama visapusiškai paisant privatumo, saugumo ir etinių aspektų ir rūpinantis tinkama intelektinės nuosavybės apsauga ir yra grindžiama principu „atvira – kiek įmanoma, uždara – kiek būtina“. Mokslinių tyrimų duomenys tvarkomi pagal jų randamumo, prieinamumo, sąveikumo ir pakartotinio panaudojimo (FAIR) principus.

¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (ES OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

3 STRAIPSNIS

Dalyvavimo įforminimas

1. Kanadai leidžiama dalyvauti Susitarimo protokoluose nurodytose Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse, kuriose ji gali dalyvauti pagal pagrindinius aktus, ir prie jų prisidėti.
2. Konkrečios Kanados dalyvavimo bet kurioje konkrečioje Sąjungos programoje ar veikloje sąlygos nustatomos viename ar keliuose Susitarimo protokoluose, kurie pagal 16 straipsnį gali būti priimami ir iš dalies keičiami Susitarimu įsteigto Jungtinio komiteto sprendimu.
3. Konkrečios Kanados dalyvavimo programoje „Europos horizontas“ sąlygos yra nustatytos Protokole dėl Kanados prisijungimo prie bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) (toliau – Protokolas dėl Kanados prisijungimo prie programos „Europos horizontas“).
4. Susitarimo protokoluose:
 - a) nurodomos Sąjungos programos ar veikla arba jų dalys, kuriose ketina dalyvauti Kanada;
 - b) nustatoma Kanados dalyvavimo trukmė, t. y. laikotarpis, kuriuo Kanada ir jos subjektai gali teikti paraiškas dėl Sąjungos finansavimo arba kuriuo jiems gali būti pavesta įgyvendinti Sąjungos lėšas;

- c) nustatomos konkrečios Kanados ir jos subjektų dalyvavimo sąlygos, be kita ko, konkrečios Susitarimo 6 ir 7 straipsniuose nustatytų finansinių sąlygų įgyvendinimo nuostatos ir, kai taikytina, konkrečios Susitarimo 8 straipsnyje nurodyto koregavimo mechanizmo taikymo nuostatos, taip pat dalyvavimo tų Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimo tikslais sukurtose struktūrose sąlygos, ir
- d) jei taikytina, nustatoma Kanados finansinio įnašo į Sąjungos programą, įgyvendinamą pasitelkiant finansinę priemonę arba biudžeto garantiją, suma.

5. Sąlygos, nurodytos šio straipsnio 4 dalies c punkte, turi atitikti Susitarimą ir pagrindinius aktus, taip pat vienos ar daugiau Sąjungos institucijų aktus, kuriais tos struktūros sukuriamos.

4 STRAIPSNIS

Sąjungos programos ar veiklos taisyklių laikymasis

1. Susitarimo protokoluose nurodytose Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse Kanada dalyvauja laikydamasi Susitarime ir jo protokoluose, pagrindiniuose aktuose bei kitose su Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimu susijusiose taisyklėse nustatytų sąlygų.
2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sąlygos apima:
 - a) Kanados subjektų atitikties reikalavimams sąlygas ir visas kitas Kanadai taikomas atitikties reikalavimams sąlygas, visų pirma susijusias su kilme, veiklos vykdymo vieta ar pilietybe (nacionaline priklausomybe), ir
 - b) paraiškų teikimo, vertinimo ir atrankos sąlygas ir reikalavimus atitinkančių Kanados subjektų vykdomo veiksmų įgyvendinimo sąlygas.

3. Šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodytos sąlygos turi būti lygiavertės toms, kurios taikomos reikalavimus atitinkantiems Sąjungos valstybių narių subjektams, įskaitant Sąjungos ribojamųjų priemonių, priimtų pagal Europos Sąjungos sutartį arba Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, paisymą, nebent šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sąlygose būtų numatyta kitaip.

5 STRAIPSNIS

Kanados dalyvavimas valdant Sąjungos programas ar veiklą

1. Kanados atstovams ar ekspertams arba Kanados paskirtiems ekspertams leidžiama kaip stebėtojams dalyvauti komitetų ir ekspertų grupių, padedančių Europos Komisijai įgyvendinti ir valdyti Sąjungos programas arba veiklą ar jų dalis, kuriose Kanada dalyvauja pagal Susitarimo 3 straipsnį, arba Europos Komisijos sprendimu įsteigtų siekiant įgyvendinti su Sąjungos programomis arba veikla ar jų dalimis susijusią Sąjungos teisę, ar kituose panašiuose posėdžiuose, kuriuose dalyvauja Sąjungos valstybių narių (toliau – valstybės narės) atstovai ar ekspertai arba valstybių narių paskirti ekspertai, išskyrus atvejus, kai tie posėdžiai susiję su klausimais, kuriuos turi svarstyti tik valstybės narės, arba su Sąjungos programa arba veikla ar jų dalimis, kuriose Kanada nedalyvauja. Kanados atstovai ar ekspertai arba Kanados paskirti ekspertai nedalyvauja balsuojant. Kanada informuojama apie balsavimo rezultatus.
2. Jei ekspertai ar vertintojai skiriami ne pagal pilietybę, ji negali būti priežastis nesvarstyti Kanados piliečių kandidatūrų.

3. Laikantis šio straipsnio 1 dalies, Kanados atstovų dalyvavimą 1 dalyje nurodytuose arba kituose su Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimu susijusiuose posėdžiuose reglamentuoja tos pačios kaip ir valstybių narių atstovams taikomos taisyklės ir procedūros, susijusios su teise kalbėti, informacijos ir dokumentų gavimu, išskyrus atvejus, kai jie susiję su klausimais, kuriuos turi svarstyti tik valstybės narės, arba su Sąjungos programa arba veikla arba jų dalimis, kuriose Kanada nedalyvauja. Susitarimo protokoluose gali būti nustatytos papildomos nuostatos, susijusios su kelionės ir gyvenimo išlaidų kompensavimu.

4. Susitarimo protokoluose gali būti nustatytos papildomos nuostatos, susijusios su ekspertų dalyvavimu ir su Kanados dalyvavimu valdybose ir struktūrose, sukurtose atitinkamuose protokoluose nurodytų Sąjungos programų ar veiklos įgyvendinimo tikslais.

6 STRAIPSNIS

Finansinės sąlygos

1. Kanada ar jos subjektai Sąjungos programose, veikloje arba jų dalyse dalyvauja su sąlyga, kad Kanada finansiškai prisidės prie atitinkamo finansavimo iš Sąjungos bendrojo biudžeto (toliau – Sąjungos biudžetas).

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą finansinį įnašą į kiekvieną Sąjungos programą ar veiklą arba jų dalis sudaro šie elementai:

a) veiklos įnašas ir

b) dalyvavimo mokestis.

3. Finansinis įnašas sumokamas kaip vienkartinė arba dalimis mokama metinė įmoka.
4. Nedarant poveikio šio straipsnio 9 daliai ir 7 straipsniui, dalyvavimo mokestis yra lygus 4 proc. metinio veiklos įnašo ir nėra tikslinamas atgaline data. Nuo 2028 m. dalyvavimo mokesčio dydį gali tikslinti Jungtinis komitetas.
5. Veiklos įnašu dengiamos veiklos ir rėmimo išlaidos; jis papildo tiek įsipareigojimų, tiek mokėjimų asignavimų sumas, kurios galutinai patvirtintame Sąjungos biudžete yra numatytos Sąjungos programoms ar veiklai arba jų dalims finansuoti ir atitinkamais atvejais yra padidintos išorės asignuotųjų pajamų, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į atitinkamuose Susitarimo protokoluose nurodytas Sąjungos programas ar veiklą, suma.
6. Veiklos įnašas apskaičiuojamas naudojant įnašo raktą, kuris apibrėžiamas kaip Kanados bendrojo vidaus produkto (BVP) rinkos kainomis ir Sąjungos BVP rinkos kainomis santykis. Naudotinas BVP rinkos kainomis vertes specialios Europos Komisijos tarnybos nustato remdamosi naujausiais statistiniais duomenimis, kuriais grindžiami prieš metus, kuriais turi būti atliktas metinis mokėjimas,ėjusių metų biudžeto skaičiavimai. Atitinkamuose Susitarimo protokoluose gali būti nustatyta šio įnašo rakto tikslinimo tvarka. Patikslintas įnašo raktas kiekvienais metais gali skirtis ir gali būti išreiškiamas koeficientu.
7. Veiklos įnašas yra apskaičiuojamas taikant įnašo raktą pradiniais įsipareigojimų asignavimams, kurie galutinai patvirtintame atitinkamų metų Sąjungos biudžete yra numatyti Sąjungos programoms arba veiklai ar jų dalims, kuriose dalyvauja Kanada, finansuoti ir yra padidinti taip, kaip nurodyta šio straipsnio 5 dalyje.
8. Nukrypstant nuo 6 ir 7 dalių, Kanados metinis fiksuoto dydžio sumos veiklos įnašas į programą „Europos horizontas“ už 2024–2027 m. nustatomas Protokolo dėl Kanados prisijungimo prie programos „Europos horizontas“ I priede.

9. Šio straipsnio 2 dalies b punkte nurodytas dalyvavimo mokestis už 2024–2027 m. apskaičiuojamas laikantis tokių procentinių dalių:

- 2024 m. – 2 proc.,
- 2025 m. – 2,5 proc.,
- 2026 m. – 3 proc.,
- 2027 m. – 4 proc.

10. Gavusi prašymą Sąjunga pateikia Kanadai su jos finansiniu įnašu susijusią informaciją, įtrauktą į Sąjungos biudžeto valdymo institucijoms ir Sąjungos biudžeto įvykdymą tvirtinančioms institucijoms teikiamą biudžeto, apskaitos, veiklos rezultatų ir vertinimo informaciją, susijusią su Sąjungos programomis arba veikla ar jų dalimis, kuriose dalyvauja Kanada. Ta informacija teikiama deramai atsižvelgiant į konfidencialumą ir duomenų apsaugą reglamentuojančius kiekvienos Šalies teisės aktus ir nedarant poveikio informacijai, kurią Kanada turi teisę gauti pagal Susitarimą.

11. Visi Kanados finansiniai įnašai arba Sąjungos mokėjimai atliekami ir mokėtinos arba gautinos sumos apskaičiuojamos eurai.

12. Išsamios šio straipsnio įgyvendinimo nuostatos pateikiamos atitinkamuose Susitarimo protokoluose.

7 STRAIPSNIS

Sjungos programos ir veikla, kurioms taikomas veiklos įnašo tikslinimo mechanizmas

1. Jei taip numatyta Susitarimo protokole, Sąjungos programoms ar veiklai arba jų dalims skirtas N metų veiklos įnašas gali būti vienais ar keleriais paskesniais metais tikslinamas atgaline data, atsižvelgiant į biudžetinius įsipareigojimus, priimtus dėl tų metų įsipareigojimų asignavimų, į jų įgyvendinimą priiimant teisinius įsipareigojimus ir į jų panaikinimą.
2. Pirmasis tikslinimas atliekamas N+1 metais – jais veiklos įnašas patikslinamas skirtumu tarp įnašo ir patikslinto įnašo, apskaičiuoto N metų įnašo raktą (patikslintą taikant koeficientą, jei taip numatyta atitinkamame Susitarimo protokole) taikant sumai, gautai sudėjus:
 - a) biudžetinių įsipareigojimų, priimtų dėl patvirtintame Sąjungos biudžete numatytų leistųjų N metų įsipareigojimų asignavimų ir dėl panaikintus įsipareigojimus atitinkančių įsipareigojimų asignavimų, kuriuos leista vėl naudoti, sumą, ir
 - b) visų N metų pabaigoje turimų išorės asignuotųjų pajamų asignavimų, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į atitinkamame Susitarimo protokole nurodytas Sąjungos programas ar veiklą, sumą.

3. Kiekvienais paskesniais metais iki tol, kol bus įvykdyti (sumokant) arba panaikinti visi iš N metų įsipareigojimų asignavimų finansuojami biudžetiniai įsipareigojimai, ir ne vėliau kaip per trejus metus nuo ankstesnės iš šių datų – Sąjungos programos pabaigos arba N metus apimančios daugiametės finansinės programos pabaigos – Sąjunga apskaičiuoja patikslintą N metų įnašą – sumažina Kanados įnašą suma, gauta N metų įnašo raktą (patikslintą, jei taip numatyta atitinkamame Susitarimo protokole) taikant kiekvienais metais panaikintiems N metų įsipareigojimams, finansuojamiems iš Sąjungos biudžeto arba iš panaikintų įsipareigojimų sumos, kurią leista vėl naudoti.

4. Jei išorės asignuotųjų pajamų asignavimai, kurių šaltinis nėra kitų paramos teikėjų finansiniai įnašai į atitinkamame Susitarimo protokole nurodytas Sąjungos programas ar veiklą, yra panaikinami, Kanados įnašas į atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą arba jų dalis sumažinamas suma, gauta N metų įnašo raktą (patikslintą, jei taip numatyta atitinkamame protokole) taikant panaikintai sumai.

8 STRAIPSNIS

Sąjungos programos ar veikla, kurioms taikomas automatinis koregavimo mechanizmas

1. Automatinis koregavimo mechanizmas taikomas toms Sąjungos programoms arba veiklai ar jų dalims, kurioms jį taikyti yra numatyta Susitarimo protokole. Tą automatinį koregavimo mechanizmą gali būti numatyta taikyti tik tame Susitarimo protokole nurodytos programos ar veiklos dalims, įgyvendinamoms skiriant dotacijas, dėl kurių skelbiami konkursiniai kvietimai teikti pasiūlymus. Atitinkamame Susitarimo protokole gali būti nustatytos išsamios Sąjungos programos ar veiklos dalių, kurioms taikomas arba netaikomas automatinis koregavimo mechanizmas, nustatymo taisyklės.

2. Su Sąjungos programa ar veikla arba išimtiniais atvejais jų dalimis susijusios automatinės korekcijos suma yra lygi skirtumui tarp teisinių įsipareigojimų, faktiškai prisiimtų Kanados arba jos subjektų atžvilgiu ir finansuojamų iš atitinkamų metų įsipareigojimų asignavimų, pradinių sumų ir atitinkamo tam pačiam laikotarpiui skirto Kanados sumokėto veiklos įnašo (atėmus rėmimo išlaidas), patikslinto pagal 7 straipsnį, jei toks tikslinimas yra numatytas atitinkamame Susitarimo protokole.

3. Atitinkamame Susitarimo protokole gali būti nustatytos išsamios šio straipsnio 2 dalyje nurodytų teisinių įsipareigojimų sumų nustatymo, be kita ko, konsorcių atveju, taisyklės ir išsamios automatinės korekcijos apskaičiavimo taisyklės.

9 STRAIPSNIS

Peržiūros ir auditas

1. Sąjunga pagal taikytinus vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktus ir tiek, kiek numatyta atitinkamame finansavimo susitarime bei kitose taikytinose sutartyse, gali atlikti technines, mokslines ir finansines peržiūras ir auditą ar kitokią peržiūrą ir auditą bet kurio Kanados subjekto, kuris yra atitinkamo finansavimo susitarimo šalis arba finansavimo susitarimą įgyvendinantis trečiasis asmuo, patalpose. Tokias peržiūras ir auditą gali atlikti Sąjungos, visų pirma Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų, pareigūnai arba kiti Europos Komisijos įgalioti asmenys. Atlikdami savo pareigas Kanados teritorijoje, Europos Komisija ar jos įgalioti asmenys veikia laikydamiesi Kanados teisės.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą peržiūrą ar auditą vykdantys Sąjungos, visų pirma Europos Komisijos ir Europos Audito Rūmų, pareigūnai ir kiti Europos Komisijos įgalioti asmenys gali tinkamomis sąlygomis patekti į patalpas, susipažinti su darbais, dokumentais (elektroninėmis ir popierinėmis jų versijomis) ir visa informacija, reikalinga tokiai peržiūrai ar auditui atlikti; be kita ko, jie gali naudotis teise gauti audituojamo fizinio, juridinio ar trečiojo asmens turimų dokumentų arba duomenų laikmenų turinio fizinės arba elektroninės kopijas ir išrašus.
3. Kanada nepriima su atvykimu į ją ar patekimu į patalpas susijusių priemonių, kuriomis būtų siekiama užkirsti kelią šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms peržiūroms arba auditui arba sutrukdyti juos atlikti. Ši dalis neturi būti aiškinama kaip trukdymas Kanadai priimti arba toliau taikyti visuotinio taikymo priemones, įskaitant bendruosius vizos reikalavimus. Tos visuotinio taikymo priemonės neturi būti laikomos panaikinančiomis šio straipsnio 1 dalyje nurodytas peržiūras ar auditą arba jiems pakenkiančiomis.
4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos peržiūros ir auditas, susiję su teisiniais įsipareigojimais, kuriais įgyvendinamas Sąjungos biudžetas ir kuriuos Sąjunga prisiėmė iki atitinkamo protokolo taikymo sustabdymo, Susitarimo laikino taikymo pabaigos arba Susitarimo nutraukimo įsigaliojimo dienos, gali būti atliekami po Susitarimo protokolo taikymo sustabdymo pagal Susitarimo 19 straipsnio 5 dalį, Susitarimo laikino taikymo pabaigos arba Susitarimo nutraukimo.

10 STRAIPSNIS

Sąjungos finansinių interesų apsauga nuo pažeidimų

1. Europos Komisija ir Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) pagal atitinkamą finansavimo susitarimą ir kitą taikytiną sutartį ir juose numatytu mastu gali Kanados teritorijoje atlikti Kanados subjekto, kuris yra atitinkamo finansavimo susitarimo šalis arba finansavimo susitarimą pagal sutartį įgyvendinantis trečiasis asmuo, administracinius tyrimus, įskaitant patikras ir inspektavimus vietoje. Tie tyrimai atliekami laikantis vienos arba kelių Sąjungos institucijų taikytinuose aktuose nustatytų sąlygų. Atlikdamos savo pareigas Kanados teritorijoje, Europos Komisija ir OLAF veikia laikydamosi Kanados teisės.
2. Kanados paskirtas kontaktinis punktas per pagrįstą laiką informuoja atitinkamai Europos Komisiją arba OLAF apie visus nustatytus faktus ar kilusius įtarimus, kad padarytas prieš Sąjungos finansinius interesus nukreiptas pažeidimas, sukčiavimas ar kita neteisėta veikla, susiję su šio straipsnio 1 dalyje nurodytu finansavimo susitarimu arba sutartimi.
3. Atliekant šio straipsnio 1 dalyje nurodytą administracinį tyrimą, patikros ir inspektavimai vietoje gali būti atliekami toje dalyje nurodyto Kanados subjekto ir bet kurio kito Kanados subjekto, davusio sutikimą juos atlikti, patalpose.
4. Rengdamasi atlikti ir atlikdama patikras ir inspektavimus vietoje, Europos Komisija arba OLAF glaudžiai bendradarbiauja su Kanados paskirtu kontaktiniu punktu. Likus pakankamai laiko iki patikrų ir inspektavimų, paskirtas kontaktinis punktas informuojamas apie jų objektą, tikslą ir teisinį pagrindą. Patikrose ir inspektavimuose vietoje gali dalyvauti Kanados kontaktinio punkto nurodyti pareigūnai.

5. Kanados paskirto kontaktinio punkto prašymu Europos Komisija arba OLAF patikras ir inspektavimus vietoje gali atlikti kartu su tuo kontaktiniu punktu.
6. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą administracinį tyrimą atliekantys Sąjungos pareigūnai gali prieiti prie visos su atitinkamomis operacijomis susijusios informacijos ir dokumentų, be kita ko, kompiuterinių duomenų, reikalingų patikroms ir inspektavimams vietoje tinkamai atlikti. Visų pirma jie gali kopijuoti reikiamus dokumentus.
7. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas Kanados subjektas nesutinka, kad būtų atlikta patikra ar inspektavimas vietoje, atitinkamą informaciją arba dokumentus, veikdamas pagal Kanados teisę, pateikia Kanados paskirtas kontaktinis punktas, siekdamas padėti Europos Komisijai arba OLAF vykdyti savo pareigą – atlikti patikrą ar inspektavimą vietoje. Tokiomis aplinkybėmis Kanados paskirtas kontaktinis punktas taip pat gali atitinkamai padėti apie Europos Komisijai arba OLAF atliekant patikrą ar inspektavimą vietoje nustatytą faktą ar kilusį įtarimą, kad Kanadoje padaryta nusikalstama veika, informuoti Kanados kompetentingas institucijas, kad būtų apsaugoti Kanadoje padarytos nusikalstamos veikos tyrimui reikalingi įrodymai.
8. Europos Komisija arba OLAF informuoja Kanados paskirtą kontaktinį punktą apie tokių patikrų ir inspektavimų rezultatus. Visų pirma Europos Komisija arba OLAF kuo greičiau praneša kontaktiniam punktui apie visus atliekant patikrą ar inspektavimą vietoje nustatytus faktus ar kilusius įtarimus, kad padarytas pažeidimas.
9. Nedarant poveikio Kanados baudžiamosios teisės taikymui, Europos Komisija šio straipsnio 1 dalyje nurodytiems Kanados subjektams gali pagal Sąjungos teisės aktus taikyti administracines priemones ir nuobaudas.

10. Siekiant tinkamai įgyvendinti šį straipsnį, Europos Komisija arba OLAF ir paskirtasis kontaktinis punktas nuolat keičiasi informacija ir vienos iš Šalių prašymu tarpusavyje konsultuojasi.
11. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas veiksmingai bendradarbiauti ir keistis informacija su OLAF, Kanada paskiria kontaktinį punktą.
12. Europos Komisija arba OLAF ir paskirtasis kontaktinis punktas informacija keičiasi tinkamai atsižvelgdami į konfidencialumo reikalavimus. Į informaciją, kuria keičiamasi, patenkantys asmens duomenys saugomi pagal taikytinas taisykles.

11 STRAIPSNIS

Bendradarbiavimas veikos, nukreiptos prieš Sąjungos finansinius interesus, srityje

Kanados valdžios institucijos, laikydamosi taikytinų tarptautinio bendradarbiavimo priemonių, įskaitant Kanados ir valstybių narių arba Kanados ir Sąjungos bendradarbiavimo priemones, arba remdamosi tuo, kas leidžiama pagal Kanados vidaus teisę, bendradarbiauja su Sąjungos arba valstybių narių institucijomis, kompetentingomis tirti nusikalstamas veikas, nukreiptas prieš Sąjungos finansinius interesus, bei dėl jų vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir, be kita ko, perduoti teisti įtariamus tų nusikalstamų veikų vykdytojus ir jų bendrininkus. Kanadai pagal taikytinas tarptautinio bendradarbiavimo priemones teikiami prašymai gali apimti atitinkamus prašymus, teikiamus dėl Europos prokuratūros atliekamų tyrimų ar baudžiamojo persekiojimo.

12 STRAIPSNIS

Dalijimasis informacija

Keisdamosi informacija, susijusia su 9 ir 10 straipsniuose nurodytomis peržiūromis, auditu ir kita veikla, Šalys tinkamai atsižvelgia į kiekvienos jų konfidencialumo ir duomenų apsaugos teisės aktus.

13 STRAIPSNIS

Sumų susigrąžinimas ir vykdymo užtikrinimas

1. Europos Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo kitam nei valstybė Kanados subjektui, kuris yra atitinkamo finansavimo susitarimo šalis, nustatoma piniginė prievolė, susijusi su reikalavimais, kylančiais iš finansavimo susitarimo. Jei, gavęs pranešimą apie tą sprendimą pagal 14 straipsnį, Kanados subjektas piniginės prievolės sumos per nustatytą laikotarpį nesumoka, Europos Komisija apie tą sprendimą praneša Kanados paskirtam kontaktiniam punktui. Kanada, gavusi pranešimą, Europos Komisijai sumoka piniginės prievolės sumą, išskyrus atvejus, kai Europos Komisija dar nėra užbaigusi savo taikomų standartinių sprendimo vykdymo užtikrinimo procedūrų. Jei Kanada piniginės prievolės sumą sumoka, ji gali iš Kanados subjekto, kuriam ta piniginė prievolė nustatyta, pareikalauti sumokėtą sumą grąžinti, o Europos Komisija, Kanadai paprašius, jai pateikia atitinkamus su atliktu mokėjimu susijusius dokumentus.
2. Kanada apie savo paskirtą kontaktinį punktą praneša Europos Komisijai.

3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi jurisdikciją tikrinti 1 dalyje nurodytą Europos Komisijos sprendimų teisėtumą ir sustabdyti jų vykdymo užtikrinimą.

14 STRAIPSNIS

Ryšių palaikymas ir keitimasis informacija

Sąjungos institucijos ir įstaigos, įgyvendinančios Sąjungos programas ar veiklą arba vykdančios jų kontrolę, gali, be kita ko, per elektronines keitimosi informacija sistemas, atitinkamo finansavimo susitarimo ir kitos taikytinos sutarties, sudarytą atitinkamai Sąjungos programai ar veiklai įgyvendinti, tikslu palaikyti tiesioginius ryšius su Kanadoje gyvenančiais ir Sąjungos lėšas gaunančiais fiziniais asmenimis arba Kanadoje įsisteigusiais ir Sąjungos lėšas gaunančiais teisės subjektais ir Kanadoje gyvenančiais arba įsisteigusiais ir Sąjungos lėšas įgyvendinančiais trečiaisiais asmenimis. Tie fiziniai asmenys, teisės subjektai ir tretieji asmenys gali Sąjungos institucijoms ir įstaigoms tiesiogiai pateikti atitinkamą informaciją ir dokumentus, kuriuos jie privalo pateikti pagal tai programai ar veiklai įgyvendinti sudarytą atitinkamą finansavimo susitarimą ir kitas taikytinas sutartis ir tai programai ar veiklai taikytinus Sąjungos teisės aktus.

15 STRAIPSNIS

Jungtinis komitetas

1. Šalys įsteigia Jungtinį komitetą. Jį sudaro Sąjungos ir Kanados atstovai.

2. Išskyrus atvejus, kai Susitarime numatyta kitaip, Jungtinis komitetas veikia pagal Susitarimo I priede išdėstytas Jungtinio komiteto darbo tvarkos taisykles.

3. Jei Susitarime nenumatyta kitaip, Jungtinio komiteto užduotys yra šios:

- a) analizuoti, vertinti ir peržiūrėti Susitarimo ir jo protokolų įgyvendinimą, visų pirma:
 - i) Kanados teisės subjektų dalyvavimą Sąjungos programose ir veikloje ir jų veiklos rezultatus;
 - ii) jei aktualu, vienoje iš Šalių įsisteigusių teisės subjektų galimybes dalyvauti kitos Šalies programose, projektuose, veiksmuose arba veikloje ar jų dalyse ir atvirkščiai;
 - iii) Susitarimo protokoluose nurodytoms Sąjungos programoms ar veiklai taikomo finansinio įnašo mechanizmo ir, kai aktualu, automatinio koregavimo mechanizmo įgyvendinimą;
 - iv) keitimąsi informacija ir, kai aktualu, galimų klausimų dėl rezultatų naudojimo, įskaitant klausimus dėl intelektinės nuosavybės teisių, nagrinėjimą, ir
 - v) dalyvavimo mokesčio ir jo dydžio po 2027 m. tikslinimo aptarimą bet kurios Šalies prašymu;

- b) bet kurios Šalies prašymu aptarti vienos arba abiejų Šalių taikomus ar planuojamus dalyvavimo atitinkamose jų mokslinių tyrimų ir inovacijų programose, visų pirma su jų strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiuose veiksmuose, apribojimus;
 - c) nagrinėti, kaip gerinti ir plėtoti bendradarbiavimą;
 - d) kartu aptarti būsimas politikos, susijusios su Susitarimo protokoluose nurodytomis programomis ar veikla, kryptis ir prioritetus;
 - e) keistis įgyvendinant Susitarimą ir jo protokolus svarbia informacija, įskaitant informaciją apie naujus teisės aktus, priemones ar nacionalines programas, ir
 - f) pagal 16 straipsnį ir taikytinus Šalių teisinius reikalavimus arba procedūras rengti, svarstyti arba priimti naujus Susitarimo protokolus dėl konkrečių Kanados dalyvavimo Sąjungos programose arba veikloje ar jų dalyse sąlygų, taip pat galiojančių Susitarimo protokolų, Susitarimo 6 straipsnio 4 dalies, 9, 10 ar 11 straipsnio arba Susitarimo I priedo pakeitimus.
4. Jungtinis komitetas gali *ad hoc* pagrindu sudaryti ekspertų lygmens darbo grupę arba patariamąjį organą, galinčius padėti įgyvendinti Susitarimą.
5. Jungtinis komitetas posėdžiauja bent kartą per metus, o kai to reikia dėl ypatingų aplinkybių – vienos iš Šalių prašymu.

16 STRAIPSNIS

Jungtinio komiteto sprendimai

1. Jungtinis komitetas savo sprendimus priima bendru sutarimu.
2. Jei atstovams Jungtiniame komitete iš anksto suteikiami tinkami įgaliojimai (kai jų reikia pagal atstovų taikomas teisesines procedūras), Jungtinis komitetas gali rengti ir svarstyti:
 - a) naujus Susitarimo protokolus dėl konkrečių Kanados dalyvavimo Sąjungos programose ar veikloje arba jų dalyse sąlygų;
 - b) galiojančių Susitarimo protokolų pakeitimus;
 - c) Susitarimo 6 straipsnio 4 dalies pakeitimus;
 - d) Susitarimo 9, 10 arba 11 straipsnių pakeitimus, jei jų reikia tam, kad būtų atsižvelgta į vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktų pakeitimus, arba
 - e) Susitarimo I priedo pakeitimus.
3. Nepaisant Susitarimo 19 straipsnio 13 dalies, po to, kai atstovams Jungtiniame komitete iš anksto suteikiami tinkami įgaliojimai (kai jų reikia pagal atstovų taikomas teisesines procedūras), Jungtinis komitetas gali priimti sprendimus, kuriais tvirtinami:
 - a) nauji Susitarimo protokolai dėl konkrečių Kanados dalyvavimo Sąjungos programose arba veikloje ar jų dalyse sąlygų;

- b) galiojančių Susitarimo protokolų pakeitimai;
- c) Susitarimo 6 straipsnio 4 dalies pakeitimai;
- d) Susitarimo 9, 10 arba 11 straipsnių pakeitimai, jei jų reikia tam, kad būtų atsižvelgta į vienos ar kelių Sąjungos institucijų aktų pakeitimus, arba
- e) Susitarimo I priedo pakeitimai,

parengti pagal šio straipsnio 2 dalį.

4. Jei to reikalaujama pagal vienos iš Šalių teisinę sistemą, atstovai Jungtiniame komitete pagal šio straipsnio 3 dalį priimamuose sprendimuose nurodo, kad nauji Susitarimo protokolai arba galiojančių protokolų ar Susitarimo dalių pakeitimai, kuriems taikoma šio straipsnio 3 dalis, įsigalioja po to, kai raštu pranešama apie visų likusių teisinių Šalių reikalavimų ir procedūrų įvykdymą, arba vėlesnę sprendime nurodytą dieną.

17 STRAIPSNIS

Taikytina teisė

Susitarimas kiekvienos Šalies teritorijoje įgyvendinamas laikantis toje teritorijoje taikytinos Šalies teisės.

18 STRAIPSNIS

Konsultacijos

1. Šalys gera valia stengiasi draugiškai išspręsti visus aiškinant ar įgyvendinant Susitarimą tarp jų kylančius klausimus, juos aptardamos Jungtiniame komitete.
2. Jei aiškinant ar įgyvendinant Susitarimą kylantis klausimas per aptarimą Jungtiniame komitete negali būti išspręstas per du mėnesius nuo tos dienos, kai jį iškėlė kuri nors Šalis, viena iš Šalių gali prašyti surengti konsultacijas šiuo klausimu su kita Šalimi. Šalys visus nesutarimus sprendžia derybomis.

19 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

1. Susitarimas įsigalioja paskutinio pranešimo, kuriuo viena Šalis kitai Šaliai praneša, kad tam tikslui reikalingos jos vidaus procedūros yra baigtos, dieną. Jis taikomas atgaline data nuo 2024 m. sausio 1 d.
2. Šalys gali Susitarimą laikinai, kol jis įsigalios, taikyti pagal atitinkamas savo vidaus procedūras ir teisės aktus. Susitarimas laikinai taikyti pradedamas vėlesnę iš dienų, kuriomis viena Šalis kitai Šaliai praneša, kad tam tikslui reikalingos vidaus procedūros yra baigtos.

3. Jei viena iš Šalių kitai Šaliai praneša, kad Susitarimui įsigaliooti reikalingų vidaus procedūrų neužbaigs, Susitarimas nustoja būti laikinai taikomas tą dieną, kurią ta kita Šalis gauna tokį pranešimą – ta diena Susitarimo tikslais taip pat laikoma laikino taikymo pabaigos data. Tą pačią dieną nustoja galioti ir Jungtinio komiteto sprendimai.
4. Jei Kanada nesumoka dalies arba viso finansinio įnašo, mokėtino už dalyvavimą atitinkamoje Sąjungos programoje ar veikloje, Sąjunga gali sustabdyti atitinkamo Susitarimo protokolo taikymą.
5. Jei šio straipsnio 4 dalyje nurodytas nesumokėjimas gali labai pakenkti atitinkamos Sąjungos programos ar veiklos įgyvendinimui ir valdymui, Europos Komisija išsiunčia oficialų priminimo raštą. Jei per 20 darbo dienų nuo oficialaus priminimo rašto datos mokėjimas neatliekamas, Europos Komisija Kanadai oficialiu raštu praneša apie atitinkamo Susitarimo protokolo taikymo sustabdymą – jis įsigalioja praėjus 15 dienų nuo tada, kai Kanada gauna šį pranešimą.
6. Jei pagal šio straipsnio 5 dalį Susitarimo protokolo taikymas sustabdomas, Kanados subjektai netenka teisės dalyvauti Sąjungos skyrimo procedūrose, kurios sustabdymo įsigaliojimo metu dar nėra baigtos. Sąjungos skyrimo procedūra laikoma baigta, kai pagal ją priimi teisiniai įsipareigojimai.
7. Sustabdymas pagal šio straipsnio 5 dalį neturi poveikio su atitinkama Sąjungos programa ar veikla susijusiems teisiniams įsipareigojimams, dėl kurių su Kanados subjektais buvo susitarta iki sustabdymo įsigaliojimo. Atitinkamas Susitarimo protokolas tokiems teisiniams įsipareigojimams taikomas ir toliau.

8. Gavusi visą mokėtiną finansinio įnašo sumą, Sąjunga nedelsdama apie tai praneša Kanadai. Šio straipsnio 5 dalyje nurodytas sustabdymas nustoja galioti šio pranešimo dieną.

9. Kanados subjektai turi teisę dalyvauti pagal atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą vykdomose Sąjungos skyrimo procedūrose, pradėtose po dienos, kurią šio straipsnio 5 dalyje nurodytas sustabdymas nustoja galioti, ir kitose iki tos dienos pradėtose skyrimo procedūrose, kuriose nustatyti paraiškų teikimo terminai dar nėra pasibaigę.

10. Bet kuri iš Šalių gali bet kada nutraukti Susitarimą, raštu apie šį ketinimą pranešusi kitai Šaliai. Susitarimo nutraukimas įsigalioja praėjus trims kalendoriniams mėnesiams po tos dienos, kurią tokį pranešimą gauna kita Šalis. Susitarimo nutraukimo įsigaliojimo diena Susitarimo tikslais laikoma nutraukimo data.

11. Kai Susitarimas nustoja būti laikinai taikomas pagal šio straipsnio 3 dalį arba yra nutraukiamas pagal šio straipsnio 10 dalį, Šalys susitaria, kad:

- a) projektai, veiksmai arba veikla ar jų dalys, dėl kurių teisiniai įsipareigojimai buvo priimti Susitarimo laikino taikymo laikotarpiu arba po jo įsigaliojimo, tačiau prieš nustojant jį laikinai taikyti arba jį nutraukiant, vykdomi toliau, kol jie užbaigiami Susitarime ir Susitarimo protokoluose nustatytomis sąlygomis;

- b) N metų, kuriais Susitarimas nustoja būti laikinai taikomas arba yra nutraukiamas, metinis finansinis įnašas į atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą, laikantis Susitarimo 6 straipsnio ir bet kokių atitinkamuose Susitarimo protokoluose nustatytų taikytinų taisyklių, sumokamas visas. Jei taikomas tikslinimo mechanizmas, N metų veiklos įnašas į atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą tikslinamas pagal Susitarimo 7 straipsnį. Jei programai ar veiklai taikomas ir tikslinimo mechanizmas, ir automatinis koregavimo mechanizmas, atitinkamo N metų veiklos įnašo dydis patikslinamas pagal Susitarimo 7 straipsnį ir pakoreguojamas pagal Susitarimo 8 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas tik koregavimo mechanizmas, atitinkamo N metų veiklos įnašo dydis pakoreguojamas pagal Susitarimo 8 straipsnį. N metų dalyvavimo mokesčio, kuris yra finansinio įnašo į atitinkamą programą ar veiklą dalis, dydis netikslinamas ir nekoreguojamas;
- c) jei taikomas tikslinimo mechanizmas, pasibaigus metams, kuriais Susitarimas nustoja būti laikinai taikomas arba yra nutraukiamas, už metus, kuriais Susitarimas buvo taikomas, sumokėti veiklos įnašai į atitinkamą Sąjungos programą ar veiklą patikslinami pagal Susitarimo 7 straipsnį. Jei Sąjungos programoms ar veiklai taikomas ir tikslinimo mechanizmas, ir automatinis koregavimo mechanizmas, šių veiklos įnašų dydis patikslinamas pagal Susitarimo 7 straipsnį ir automatiškai pakoreguojamas pagal jo 8 straipsnį. Jei Sąjungos programai ar veiklai taikomas tik automatinis koregavimo mechanizmas, atitinkamų veiklos įnašų dydis automatiškai pakoreguojamas pagal Susitarimo 8 straipsnį.

12. Dėl visų kitų Susitarimo laikino taikymo pabaigos ar jo nutraukimo pasekmių Šalys sprendžia bendru sutarimu.

13. Išskyrus atvejus, kai 16 straipsnyje numatyta kitaip, Susitarimas gali būti iš dalies keičiamas tik raštu bendru Šalių sutarimu. Šioje dalyje nurodyti pakeitimai įsigalioja ta pačia tvarka kaip ir Susitarimas, t. y. taip, kaip nustatyta šio straipsnio 1 dalyje.

14. Jei Šalys nesusitaria kitaip, Susitarimo protokolai ir priedai yra neatskiriama jo dalis.

15. Susitarimas parengiamas dviem egzemplioriais airių, anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, kroatų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, nyderlandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakių, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis; kiekvienas tekstas yra vienodai autentiškas.

Priimta metų dieną

Europos Sąjungos vardu

Kanados vardu

JUNGTINIO KOMITETO DARBO TVARKOS TAISYKLĖS

1 TAISYKLĖ

Užduotys

Pagal Susitarimo 15 straipsnį įsteigtas Jungtinis komitetas vykdo Susitarimo 15 ir 16 straipsniuose nustatytas užduotis ir pareigas.

2 TAISYKLĖ

Sudėtis ir pirmininkas

1. Jungtinį komitetą sudaro Sąjungos ir Kanados atstovai.
2. Jungtiniam komitetui bendrai pirmininkauja vyresnieji pareigūnai arba jų paskirti asmenys, veikiantys atitinkamai kaip Sąjungos ir Kanados atstovai.
3. Sąjunga ir Kanada praneša viena kitai pareigūnų, kurie atitinkamai Sąjungos ir Kanados vardu bendrai pirmininkauja Jungtiniam komitetui, vardą ir pavardę, pareigas ir kontaktinius duomenis. Laikoma, kad tie pareigūnai atitinkamai Sąjungos arba Kanados vardu toliau eina bendrapirmininkio pareigas iki dienos, kurią Šalys viena kitai praneša apie naują bendrapirmininkį.

4. Laikoma, kad bendrapirmininkis turi leidimą atstovauti atitinkamai Sąjungai ir Kanadai iki dienos, kurią Šalys viena kitai praneša apie naują bendrapirmininkį.

3 TAISYKLĖ

Sekretoriatas

1. Jungtinio komiteto sekretoriatą (toliau – sekretoriatas) sudaro Sąjungos pareigūnas ir Kanados pareigūnas. Sekretoriatas atlieka šiomis darbo tvarkos taisyklėmis jam pavestas užduotis.
2. Sąjunga ir Kanada praneša viena kitai pareigūnų, kurie atitinkamai Sąjungos ir Kanados vardu eina sekretoriato narių pareigas, vardą ir pavardę, pareigas ir kontaktinius duomenis.
Laikoma, kad tie pareigūnai atitinkamai Sąjungos arba Kanados vardu toliau eina sekretoriato nario pareigas iki dienos, kurią Sąjunga arba Kanada praneša kitai Šaliai apie naują pareigūną.

4 TAISYKLĖ

Posėdžiai

1. Jei bendrapirmininkiai nenusprendžia kitaip, Jungtinis komitetas iš esmės posėdžiauja pakaitomis Briuselyje ir Kanadoje. Bendrapirmininkiams susitarus, posėdžiai gali vykti ir vaizdo konferencijos arba nuotolinės konferencijos būdu.

2. Laikotarpiu tarp posėdžių Jungtinis komitetas savo darbą vykdo ir su Susitarimu bei jo protokolais susijusia informacija nuolat keičiasi visomis turimomis ryšio priemonėmis, visų pirma elektroniniu paštu.

5 TAISYKLĖ

Dalyvavimas posėdžiuose

1. Likus pakankamai laiko iki kiekvieno posėdžio, Sąjunga ir Kanada per sekretoriatą informuoja viena kitą apie planuojamą savo delegacijų sudėtį ir nurodo kiekvienai Šaliai atstovaujančio kiekvieno delegacijos nario vardą bei pavardę ir pareigas.
2. Kai tikslinga, bendrapirmininkiai gali bendru sprendimu į Jungtinio komiteto posėdžius pakviesti ekspertų (pvz., ne valdžios institucijų pareigūnų), kad šie pateiktų informacijos konkrečiais klausimais per tas posėdžio dalis, kuriose tie konkretūs klausimai aptariami.
3. Posėdį rengiančios priimančiosios Šalies atstovas, gavęs kitos Šalies patvirtinimą, nustato posėdžio datą ir vietą.

6 TAISYKLĖ

Dokumentai

Rašytinius dokumentus, kuriais grindžiami Jungtinio komiteto svarstymai, sekretoriatas sunumeruoja ir išplatina Sąjungai ir Kanadai.

7 TAISYKLĖ

Korespondencija

1. Jungtiniam komitetui skirtą korespondenciją Sąjunga ir Kanada siunčia per sekretoriatą. Tokia korespondencija gali būti siunčiama bet kokiomis turimomis rašytinėmis ryšių palaikymo priemonėmis, įskaitant elektroninį paštą.
2. Sekretoriatas užtikrina, kad Jungtiniam komitetui skirta korespondencija būtų pateikta bendrapirmininkiams ir atitinkamais atvejais išplatinta pagal 6 taisyklę.
3. Visa bendrapirmininkų parengta arba jiems tiesiogiai adresuojama korespondencija perduodama sekretoriatui ir, kai tikslinga, išplatinama pagal 6 taisyklę.

8 TAISYKLĖ

Darbotvarkė

1. Sekretoriatas parengia preliminarios kiekvieno posėdžio darbotvarkės projektą. Tuo tikslu pareigūnas, einantis sekretoriato nario iš priimančiosios Šalies pareigas, ne vėliau kaip likus keturioms savaitėms iki posėdžio dienos parengia pirmą preliminarios darbotvarkės projektą ir dokumentus, susijusius su kiekvienu jos punktu, ir perduoda juos sekretoriato nariui iš kitos Šalies, kad ši pateiktų savo pastabas. Sekretoriato parengtas preliminarios darbotvarkės projektas kartu su visais aktualiais dokumentais ne vėliau kaip likus dešimt dienų iki posėdžio dienos pateikiamas bendrapirmininkiams patvirtinti.
2. Į preliminarą darbotvarkę įtraukiami klausimai, kuriuos įtraukti paprašė Šalys, įskaitant visus pagal Susitarimo 18 straipsnį iškeltinus klausimus. Visi prašymai į preliminarą darbotvarkę įtraukti tam tikrą klausimą kartu su visais aktualiais dokumentais pateikiami sekretoriatui ne vėliau kaip likus penkiolikai dienų iki posėdžio pradžios.
3. Išskirtiniais atvejais bendrapirmininkiai gali kartu nuspręsti šios taisyklės 1 ir 2 dalyse numatytus laikotarpius sutrumpinti.
4. Jungtinis komitetas savo darbotvarkę tvirtina kiekvieno posėdžio pradžioje.
5. Abiem bendrapirmininkiams kartu nusprendus, per posėdį darbotvarkė gali būti papildoma į jos projektą neįtrauktais punktais, o kiti darbotvarkės projekto punktai gali būti išbraukiami, jų svarstymas atidedamas arba jie gali būti iš dalies keičiami.

9 TAISYKLĖ

Skaidrumas ir galimybė susipažinti su dokumentais

1. Jei bendrapirmininkiai kartu nenusprendžia kitaip, Jungtinio komiteto posėdžiai yra uždari.
2. Šalys, iš anksto pasikonsultavusios viena su kita, gali nuspręsti Jungtinio komiteto sprendimus paskelbti savo atitinkamame oficialiajame leidinyje arba internete. Sprendimai, kuriais priimami nauji protokolai arba esamų Susitarimo protokolų, 6 straipsnio 4 dalies, 9, 10 ar 11 straipsnio arba šio priedo pakeitimai, skelbiami tik tada, kai jie įsigalioja pagal Susitarimo 16 straipsnio 4 dalį.
3. Jei viena iš Šalių – Sąjunga arba Kanada – Jungtiniam komitetui pateikia informacijos, kuri pagal jos taikytiną teisę yra konfidenciali arba saugoma nuo atskleidimo, kita Šalis tą gautą informaciją laiko konfidencialia.
4. Kiekviena Šalis prašymus leisti susipažinti su Jungtinio komiteto dokumentais nagrinėja pagal savo taikytiną teisę.
5. Jei Europos Komisija Jungtiniam komitetui pateikia informacijos, kuri pagal jos atitinkamas informacijos saugumo taisykles yra konfidenciali arba saugoma nuo atskleidimo, Kanada užtikrina panašų gautos informacijos konfidencialumo ir apsaugos lygį. Jei Kanada Jungtiniam komitetui pateikia informacijos, kuri pagal jos taikytiną teisę yra konfidenciali arba saugoma nuo atskleidimo, Europos Komisija tą gautą informaciją laiko konfidencialia.

10 TAISYKLĖ

Protokolai

1. Visi Jungtinio komiteto posėdžiai protokoluojami.
2. Jei bendrapirmininkiai kartu nenusprendžia kitaip, kiekvieno posėdžio protokolo projektą per 15 dienų nuo posėdžio pabaigos parengia pareigūnas, einantis sekretoriato nario iš priimančiosios Šalies pareigas. Protokolo projektas perduodamas sekretoriato nariui iš kitos Šalies, kad ši pateiktų savo pastabas. Pastaroji pastabas gali pateikti per 30 dienų nuo protokolo projekto gavimo dienos.
3. Protokole apibendrinamas kiekvienas darbotvarkės klausimas ir, kai taikytina, nurodomi:
 - a) Jungtiniam komitetui pateikti dokumentai,
 - b) visi pareiškimai, kuriuos Šalis paprašė įtraukti į protokolą, ir
 - c) priimti sprendimai, pareiškimai, dėl kurių susitarta, ir dėl konkrečių klausimų priimtos praktinės išvados.

Protokole pateikiamas visų posėdžio dalyvių sąrašas, kuriame nurodomi jų vardai bei pavardės, titulai ir pareigos.

4. Bendrapirmininkiai posėdžio protokolą patvirtina ir pasirašo per du mėnesius nuo posėdžio dienos arba iki kitos jų sutartos datos. Bendrapirmininkiai gali kartu susitarti, kad pastarasis reikalavimas patenkinamas pasirašius elektronines kopijas ir jomis pasikeitus. Autentišką protokolo redakciją kiekviena Šalis saugo savo bylose.
5. Jungtinio komiteto sekretoriatas per dvi darbo dienas po Jungtinio komiteto posėdžio taip pat parengia protokolo santrauką ir pateikia ją bendrapirmininkiams patvirtinti, kai tik tai praktiškai įmanoma. Kai Jungtinio komiteto bendrapirmininkiai protokolo santraukos tekstą patvirtina, Šalys tą santrauką gali paskelbti viešai.

11 TAISYKLĖ

Sprendimai

1. Kaip numatyta Susitarimo 16 straipsnyje, Jungtinis komitetas sprendimus priima bendru sutarimu. Sekretoriatas visus sprendimus užregistruoja suteikdamas jiems eilės numerį ir nurodydamas jų priėmimo datą.
2. Jei dėl konkretaus sprendimo Šalys kartu nenusprendžia kitaip, Jungtinis komitetas sprendimus priima raštu, bendrapirmininkiams pasikeičiant notomis.
3. Pagal taikytinas vidaus teisines procedūras iš anksto gavęs tinkamus įgaliojimus, jei jų reikia, vienas iš bendrapirmininkių raštu kitam bendrapirmininkui pateikia sprendimo projekto tekstą.

4. Jei kita Šalis neišreiškia pritarimo, siūlomas sprendimas aptariamas ir gali būti priimamas būsimame Jungtinio komiteto posėdyje.
5. Sprendimo projektas laikomas priimtu, kai kita Šalis raštu išreiškia pritarimą; tačiau sprendimo, parengto arba svarstyto pagal 16 straipsnio 2 dalį, projektas priimamas pagal 16 straipsnio 3 dalį.
6. Tarp Jungtinio komiteto posėdžių priimti sprendimai įrašomi į kito Jungtinio komiteto posėdžio protokolą.
7. Nedarant poveikio Susitarimo 16 straipsnio 4 dalies taikymui, kiekvieną sprendimą, be kita ko, pagal taikytinas teises procedūras (jei jas reikalaujama taikyti) iš anksto gavę tinkamus įgaliojimus, pasirašo Jungtinio komiteto bendrapirmininkiai.
8. Laikantis Susitarimo 16 straipsnio 4 dalies, Jungtinio komiteto priimtuose sprendimuose nurodoma jų įsigaliojimo data.

12 TAISYKLĖ

Asmens duomenų apsauga

9, 10 ir 11 taisyklėse nurodyti dokumentai skelbiami laikantis abiejų Šalių taikomų duomenų apsaugos, įskaitant asmens duomenų apsaugą, taisyklių.

13 TAISYKLĖ

Darbo grupės ir patariamieji organai

1. Pagal Susitarimo 15 straipsnio 4 dalį Jungtinis komitetas gali nuspręsti sudaryti arba paleisti ekspertų lygmens darbo grupę arba patariamąjį organą. Jungtinis komitetas nustato ir prireikus gali keisti kiekvienos darbo grupės arba patariamojo organo sudėtį ir pareigas.
2. Darbo grupė ir patariamasis organas prisideda prie Jungtinio komiteto darbo ir padeda jam atlikti užduotis, be kita ko, rengia ataskaitas arba sprendimų projektus ir teikia juos Jungtiniam komitetui tvirtinti, jei šis jiems paveda tai atlikti. Pagal šią dalį priimtų sprendimų projektai svarstomi ir rengiami laikantis Susitarimo 16 straipsnio 2 dalies.
3. Darbo grupė ir patariamasis organas prireikus susirenka, kad atliktų savo užduotis, ir atsiskaito Jungtiniam komitetui.
4. Tai, kad sudaroma ir veikia darbo grupė ir patariamasis organas, netrukdo Šalims visais klausimais kreiptis tiesiogiai į Jungtinį komitetą.
5. Jungtinio komiteto sudarytai darbo grupei ir patariamajam organui *mutatis mutandis* taikomos Jungtinio komiteto darbo tvarkos taisyklės.

14 TAISYKLĖ

Kalbos

Jungtinio komiteto darbo kalba yra anglų kalba.

15 TAISYKLĖ

Išlaidos

1. Kiekviena Šalis padengia savo dalyvavimo Jungtinio komiteto posėdžiuose ir sudarytose darbo grupėse bei patariamuosiuose organuose išlaidas.
 2. Su posėdžių organizavimu susijusias išlaidas padengia priimančioji Šalis.
-

PROTOKOLAS
DĖL KANADOS PRISIJUNGIMO
PRIE BENDROSIOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR INOVACIJŲ PROGRAMOS
„EUROPOS HORIZONTAS“ (2021–2027 M.)

1 STRAIPSNIS

Prisijungimo mastas

Kanada kaip asocijuotoji šalis dalyvauja bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos „Europos horizontas“ (toliau – programa „Europos horizontas“) II veiklos srityje „Pasauliniai uždaviniai ir Europos pramonės konkurencingumas“, nurodytoje Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/695¹ su naujausiais pakeitimais 4 straipsnio 1 dalies b punkte ir įgyvendinamoje vykdam Tarybos sprendimu (ES) 2021/764² su naujausiais pakeitimais nustatytą specialiąją programą, ir prie tos veiklos srities prisideda.

2 STRAIPSNIS

Papildomos dalyvavimo programoje „Europos horizontas“ sąlygos

1. Prieš nuspręsdama, ar Kanados subjektai, remiantis Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio 5 dalimi, gali dalyvauti su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiame veiksmė, Europos Komisija gali prašyti tam tikros informacijos arba garantijų, pavyzdžiui:
 - a) informacijos apie abipusiškumą, t. y. apie tai, ar Sąjungos subjektams yra ar bus suteikta galimybė dalyvauti esamose ir planuojamose Kanados programose, projektuose, veikloje arba jų dalyse, lygiaverčiuose atitinkamam programos „Europos horizontas“ veiksmui;

¹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukurama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (ES OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

² 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/764, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/743/ES (ES OL L 167I, 2021 5 12, p. 1).

- b) informacijos apie tai, ar Kanada taiko nacionalinį investicijų tikrinimo mechanizmą, ir garantijų, kad Kanados institucijos praneš Europos Komisijai apie visus galimus atvejus, kuriais, taikydamos tokį mechanizmą, jos sužinos apie už Kanados ribų įsteigto arba iš ten kontroliuojamo subjekto planus iš užsienio investuoti į arba perimti Kanados subjektą, kuris pagal programą „Europos horizontas“ gavo su Sąjungos strateginiu turtu, interesais, autonomija ar saugumu susijusiems veiksams įgyvendinti skirtą finansavimą, ir dėl tokių atvejų su Europos Komisija konsultuosis, jei tik ši Kanadai pateiks atitinkamų Kanados subjektų, su kuriais pasirašyti dotacijų susitarimai, sąrašą, ir
- c) garantijų, kad atitinkamo veiksmo vykdymo laikotarpiu ir ketverius metus jam pasibaigus nebus taikomi jokie rezultatų, technologijų, paslaugų ir produktų, kuriuos Kanados subjektai sukurs dalyvaudami atitinkamuose veiksmuose, eksporto į Sąjungos valstybes nares apribojimai. Kanada veiksmų vykdymo laikotarpiu ir ketverius metus jiems pasibaigus kasmet dalsis atnaujintu subjektų, kuriems taikomi nacionaliniai eksporto apribojimai, sąrašu.
2. Kanados subjektų dalyvavimo Jungtinio tyrimų centro (JRC) veikloje sąlygos yra lygiavertės toms, kurios taikomos Sąjungos subjektams, išskyrus atvejus, kai būtina taikyti apribojimus, kuriais būtų užtikrinta, kad nebūtų viršijamas įgyvendinant šio straipsnio 1 dalį nustatytas dalyvavimo mastas.
3. Jei Sąjunga programą „Europos horizontas“ įgyvendina taikydama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 185 ir 187 straipsnius, Kanada ir jos subjektai gali dalyvauti pagal tas nuostatas sukurtose teisinėse struktūrose, laikydamiesi priimtų ar priimsimų su šių teisinių struktūrų įsteigimu susijusių Sąjungos teisės aktų.

4. Kanada reguliariai informuojama apie JRC veiklą, susijusią su Kanados dalyvavimu programoje „Europos horizontas“, visų pirma apie JRC daugiametes darbo programas. Kanados atstovas gali būti pakviestas kaip stebėtojas dalyvauti JRC valdytojų tarybos posėdžiuose su Kanados dalyvavimu programoje „Europos horizontas“ susijusiais klausimais.
5. Atsižvelgiant į Kanados dalyvavimą programos „Europos horizontas“ II veiklos srityje, jos atstovai turi teisę kaip stebėtojai be balsavimo teisių dalyvauti Sprendimo (ES) 2021/764 14 straipsnyje nurodyto komiteto posėdžiuose Kanadai rūpimais klausimais, kai komitetas aptaria su programos „Europos horizontas“ II veiklos srities įgyvendinimu susijusius klausimus. Tokiuose posėdžiuose dalyvaujama laikantis Susitarimo 5 straipsnio. Kanados atstovų kelionių į komiteto posėdžius išlaidos kompensuojamos pagal kelionės ekonomine klase kainas. Visus kitus kelionės bei gyvenimo išlaidų kompensavimo aspektus reglamentuoja tos pačios kaip ir Sąjungos valstybių narių atstovams taikomos taisyklės.
6. Kiekviena Šalis, laikydamosi savo įstatymų ir kitų teisės aktų, siekia palengvinti asmenų, dalyvaujančių veikloje, kuriai taikomas Susitarimas, atvykimą į jos teritoriją ir laikiną buvimą joje, be kita ko, vizitų ir mokslinių tyrimų vykdymo tikslais, ir tarpvalstybinę prekių ir paslaugų, kurias numatoma naudoti tokioje veikloje, judėjimą.
7. Įranga, kurią siunčiančioji Šalis suteikia bendrai veiklai, kuriai taikomas Susitarimas, vykdyti, laikoma moksline ir nekomercinio pobūdžio, ir gaunančioji Šalis stengiasi, kad, laikantis jos tarptautinių įsipareigojimų ir vidaus teisės, tokia įranga būtų įvežama be maito.

3 STRAIPSNIS

Abipusiškumas

1. Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali, laikydamiesi Kanados teisės ir priemonių, dalyvauti Kanados programose, projektuose ir veikloje, lygiaverčiuose tiems, kurie numatyti programos „Europos horizontas“ II veiklos srityje.
2. Nebaigtinis lygiaverčių Kanados programų, projektų ir veiklos, kuriuose pagal abipusiškumo principą gali dalyvauti Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai, sąrašas pateikiamas šio protokolo II priede.
3. Teikdama finansavimą Sąjungoje įsisteigusiems teisės subjektams, Kanada laikosi savo teisės ir priemonių, kuriomis reglamentuojamas mokslinių tyrimų ir inovacijų programų, projektų ir veiklos vykdymas. Jei finansavimas neteikiamas, Sąjungoje įsisteigę teisės subjektai gali dalyvauti savo lėšomis.

4 STRAIPSNIS

Atvirasis mokslas

Šalys tarpusavyje populiariai atvirojo mokslo praktiką ir skatina ją taikyti savo programose, projektuose ir veikloje, laikydamosi programos „Europos horizontas“ taisyklių ir atitinkamų Kanados priemonių.

5 STRAIPSNIS

Išsamios su finansiniu įnašu, tikslinimo mechanizmu ir
automatiniu koregavimo mechanizmu susijusios taisyklės

1. Kanados finansinį įnašą į programos „Europos horizontas“ II veiklos sritį reglamentuojančios taisyklės išdėstytos šio protokolo I priede.
2. Kanados veiklos įnašui į programą „Europos horizontas“ taikomas automatinis koregavimo mechanizmas. Susitarimo 7 straipsnyje numatytas tikslinimo mechanizmas Kanados veiklos įnašui į programą „Europos horizontas“ netaikomas.
3. Automatinis koregavimo mechanizmas grindžiamas Kanados ir jos subjektų veiklos rezultatais, pasiektais įgyvendinant konkursinėmis dotacijomis finansuojamas programos „Europos horizontas“ II veiklos srities dalis.
4. Išsamios automatinio koregavimo mechanizmo taikymo taisyklės nustatytos šio protokolo I priede.

6 STRAIPSNIS

Sustabdymas abipusiu sutarimu

1. Jei, gavus Kanados prašymą, pagal Susitarimo 8 straipsnyje nustatytą metodą Europos Komisijos apskaičiuota suma N+2 metais 20 proc. viršija atitinkamą N metais skirtą veiklos įnašo sumą, Kanada gali paprašyti, kad finansiniais metais, einančiais po metų, kuriais prašymas pateikiamas, Susitarimo protokolo taikymas būtų sustabdytas.

2. Jei Kanada pagal šio straipsnio 1 dalį pateikia sustabdymo prašymą, Sąjunga per 30 dienų nuo prašymo gavimo išsiunčia atsakymą raštu. Jei Sąjunga patvirtina, kad Kanados prašymą priima, šio protokolo taikymo sustabdymas įsigalioja metų, einančių po metų, kuriais gautas sustabdymo prašymas, sausio mėnesio pirmą dieną.
3. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio ir to reglamento 23 straipsnio 2 dalyje nurodytų išimčių taikymui, jei šio protokolo taikymas sustabdomas pagal šio straipsnio 2 dalį, Kanados subjektai neturi teisės dalyvauti skyrimo procedūrose, finansuojamose iš finansinių metų, kuriais šio protokolo taikymas sustabdytas, įsipareigojimų asignavimų.
4. Už metus, kuriais šio protokolo taikymas pagal šio straipsnio 2 dalį sustabdytas ir už kuriuos Kanada būtų mokėjusi dalyvavimo mokestį, jei taikymas nebūtų buvęs sustabdytas, Kanada nemoka veiklos įnašo. Tačiau už metus, kuriais protokolo taikymas sustabdytas, Kanada moka metinį dalyvavimo mokestį, kuris atitinka metais, ėjusiais prieš įsigaliojant sustabdymui, mokėtą dalyvavimo mokestį, padidintą 1,0 procentinio punkto.
5. Kanada gali bet kuriuo metu paprašyti, kad pagal šio straipsnio 2 dalį taikomas sustabdymas nustotų galioti. Sąjunga per 30 dienų nuo tokio prašymo gavimo išsiunčia atsakymą raštu. Sąjungai priėmus Kanados prašymą, sustabdymas nustoja galioti pirmąją kitų metų dieną arba, Šalims kartu taip nusprendus, atgaline data – nuo pirmos einamųjų metų dienos. Jei sustabdymas nustoja galioti atgaline data, Kanada sumoka visą finansinį įnašą už atitinkamus metus. Iš dalyvavimo mokesčio, apskaičiuoto pagal Susitarimo 6 straipsnyje nustatytą metodą, išskaitomas bet koks už atitinkamus metus Kanados jau sumokėtas metinis dalyvavimo mokestis.

6. Kanados subjektai turi teisę dalyvauti skyrimo procedūrose, finansuojamose iš atitinkamų finansinių metų įsipareigojimų asignavimų, nuo dienos, kurią pagal šio straipsnio 5 dalį sustabdymas nustoja galioti, su sąlyga, kad dar nėra pasibaigę paraiškų pateikimo terminai.

7. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytas sustabdymas neturi poveikio teisiniams įsipareigojimams, dėl kurių su Kanados subjektais buvo susitarta pagal šį protokolą iki sustabdymo įsigaliojimo. Šio protokolo sąlygos tokiems teisiniams įsipareigojimams taikomos ir toliau.

7 STRAIPSNIS

Baigiamosios nuostatos

1. Šis protokolą galioja tol, kol to reikia norint užbaigti visus programos „Europos horizontas“ II veiklos srities lėšomis finansuojamus Sąjungos projektus, veiksmus ar veiklą arba jų dalis, taip pat užbaigti visus Sąjungos finansiniams interesams apsaugoti reikalingus veiksmus ir įvykdyti visus įgyvendinant šį protokolą kylančius finansinius Šalių tarpusavio įsipareigojimus.

2. Šio protokolo priedai yra neatskiriama jo dalis.

- I priedas. Kanados finansinį įnašą į programą „Europos horizontas“ (2021–2027 m.) reglamentuojančios taisyklės
- II priedas. Kanados lygiaverčių programų, projektų ir veiklos, kuriose pagal abipusiškumo principą gali dalyvauti Sąjungos subjektai, sąrašas

Kanados finansinį įnašą į programą „Europos horizontas“ (2021–2027 m.)
reglamentuojančios taisyklės

- I. Kanados finansinio įnašo apskaičiavimas
 1. Kanados finansinis įnašas į programos „Europos horizontas“ II veiklos sritį nustatomas kasmet pagal Susitarimo 6 straipsnį.
 2. Kanados dalyvavimo mokestis nustatomas ir laipsniškai įvedamas pagal Susitarimo 6 straipsnį.
 3. Kanados veiklos įnašas į programos „Europos horizontas“ II veiklos srities biudžetą už 2024–2027 m. yra toks:
 - už 2024 m. – 16,1 mln. EUR;
 - už 2025 m. – 21,4 mln. EUR;
 - už 2026 m. – 26,8 mln. EUR;
 - už 2027 m. – 32,1 mln. EUR;

II. Automatinė Kanados veiklos įnašo korekcija

1. Apskaičiuojant Susitarimo 8 straipsnyje ir šio protokolo 5 straipsnyje nurodytą automatinę korekciją taikomos šios nuostatos:

- a) konkursinės dotacijos – pagal paskelbtus su programos „Europos horizontas“ II veiklos sritimi susijusius kvietimus teikti pasiūlymus skiriamos dotacijos, kurių galutinius gavėjus galima identifikuoti automatinės korekcijos apskaičiavimo metu. Jos neapima Finansinio reglamento 204 straipsnyje nurodytos finansinės paramos tretiesiems asmenims;
- b) jei teisinio įsipareigojimo aktas pasirašomas su konsorciumu, sumos, naudojamos pradinėms teisinio įsipareigojimo sumoms nustatyti, yra paramą gaunantiems Kanados subjektams pagal orientacinę dotacijos susitarimo biudžeto struktūrą paskirstytų sumų bendra suma;
- c) visos konkursinės dotacijas atitinkančių teisinių įsipareigojimų sumos nustatomos naudojantis Europos Komisijos elektronine sistema „eCorda“; duomenys apie jas paimami N+3 metų vasario mėn. antrą trečiadienį;
- d) neintervencinės išlaidos – kitos nei konkursinės dotacijos programos išlaidos, įskaitant rėmimo, konkrečios programos administravimo ir kitų veiksmų¹ išlaidas;

¹ Kiti veiksmai apima visų pirma viešuosius pirkimus, apdovanojimus, finansines priemones, tiesioginius JRC veiksmus, narystę (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO), Europos mokslinių tyrimų koordinavimo agentūroje („Eureka“), Tarptautinėje bendradarbiavimo energijos vartojimo efektyvumo srityje partnerystės organizacijoje (IPEEC), Tarptautinėje energetikos agentūroje (TEA) ir kt.) ir ekspertų (projektų vertintojų, stebėtojų) veiklą.

- e) sumos, kurių galutinės gavėjos yra tarptautinės organizacijos¹ kaip teisės subjektai, laikomos neintervencinėmis išlaidomis.

2. Automatinis koregavimo mechanizmas taikomas taip:

- a) automatinės N metų korekcijos, susijusios su N metų įsipareigojimų asignavimų, padidintų pagal Susitarimo 6 straipsnio 5 dalį, vykdymu, yra taikomos N+3 metais, remiantis šio priedo II skirsnio 1 dalies c punkte nurodytais iš „eCorda“ paimtais N, N+1 ir N+2 metų duomenimis. Atsižvelgiama į konkursinių programos „Europos horizontas“ II veiklos srities dotacijų, apie kurias turima duomenų, sumą korekcijos apskaičiavimo metu;
- b) nuo N+3 iki 2030 metų imtinai automatinės N metų korekcijos suma yra prilyginama skirtumui tarp:
 - i) bendros konkursinių programos „Europos horizontas“ II veiklos srities dotacijų, kurios N metų biudžeto asignavimų įsipareigojimų pavidalu buvo skirtos Kanadai arba jos subjektams, sumos, ir

¹ Tarptautinėms organizacijoms skirtos sumos neintervencinėmis išlaidomis būtų laikomos tik jei tos organizacijos būtų galutinės jų gavėjos. Tai netaikoma tuo atveju, kai tarptautinė organizacija yra projekto koordinatorė (paskirstanti lėšas kitiems koordinatoriams).

ii) Kanados N metų veiklos įnašo sumos, padaugintos iš santykio tarp:

- A. konkursinių programos „Europos horizontas“ II veiklos srities dotacijų, skirtų iš N metų įsipareigojimų asignavimų, padidintų pagal Susitarimo 6 straipsnio 5 dalį, sumos, ir
- B. visų leistųjų N metų programos „Europos horizontas“ II veiklos srities biudžeto įsipareigojimų asignavimų, įskaitant neintervencines išlaidas, bendros sumos.

III. Kanados finansinio įnašo ir Kanados veiklos įnašui taikytinų automatinių korekcijų sumų mokėjimas

1. Kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip tada, kai pateikiamas pirmas finansinių metų mokėjimo reikalavimas, Europos Komisija Kanadai pateikia šią informaciją:

- a) šio priedo I skirsnio 3 dalyje nurodytą veiklos įnašo sumą;
- b) Susitarimo 6 straipsnio 9 dalyje nurodytą dalyvavimo mokesčio sumą;

c) nuo N+3 metų – dėl programos „Europos horizontas“ dalies, kurios atveju tokia informacija yra reikalinga automatinei korekcijai apskaičiuoti, – Kanados teisės subjektų naudai priimtų programos „Europos horizontas“ II veiklos srities įsipareigojimų, paskirstytų pagal atitinkamus biudžeto asignavimų metus, dydį ir atitinkamą bendrą įsipareigojimų dydį.

2. Europos Komisija ne vėliau kaip kiekvienų finansinių metų birželio mėn. pateikia Kanadai mokėjimo reikalavimą, kurio dydis atitinka pagal šį protokolą nustatytą jos įnašą. Mokėjimo reikalavime numatoma, kad Kanados įnašas turi būti sumokėtas ne vėliau kaip per 45 dienas nuo mokėjimo reikalavimo pateikimo. Jei Susitarimas pasirašomas po birželio 1 d., pirmaisiais šio protokolo įgyvendinimo metais Europos Komisija per 60 dienų nuo Susitarimo pasirašymo pateikia vienintelį mokėjimo reikalavimą. Nuo 2027 m. mokėjimo reikalavime kasmet nurodoma ir automatinės korekcijos, taikytinos už N-3 metus sumokėtam veiklos įnašui, suma. 2028, 2029 ir 2030 finansiniais metais sumos, gautos pritaikius automatinę korekciją 2025, 2026 ir 2027 metais Kanados sumokėtiems veiklos įnašams, turi būti sumokėtos Kanadai arba jas turi sumokėti Kanada. Kanada pagal šį protokolą nustatytą finansinį įnašą sumoka vadovaudamasi šio priedo III skirsniu. Jeigu Kanada iki nurodytos datos neatlieka mokėjimo, Komisija siunčia oficialų priminimo raštą. Delspinigių, skaičiuojamų nuo mokėtinų sumų, nesumokėtų iki mokėjimo termino, norma yra *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje paskelbta pirmąją mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, kalendorinę dieną galiojanti palūkanų norma, kurią Europos Centrinis Bankas taiko savo pagrindinėms refinansavimo operacijoms, padidinus ją 3,5 procentinio punkto.

3. Jei Kanada prie kitos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos neprisijungia, atėjus laikui, kai Kanada turi sumokėti pritaikius automatinę korekciją gautą sumą, Europos Komisija ne vėliau kaip 2028, 2029 ir 2030 finansinių metų birželio mėn. Kanadai pateikia mokėjimo reikalavimą, o ši per šešis mėnesius nuo mokėjimo reikalavimo pateikimo dienos atlieka Europos Komisijai skirtą mokėjimą. Jei pritaikius automatinę korekciją gautą sumą Kanadai turi sumokėti Europos Komisijai, Kanada Europos Komisijai pateikia mokėjimo reikalavimą, o ši per šešis mėnesius nuo mokėjimo reikalavimo pateikimo dienos atlieka Kanadai skirtą mokėjimą. Jei III skirsnio 2 dalyje nurodytas sumas vėluojama sumokėti, nuo mokėjimo termino Kanada nuo nesumokėtos sumos moka palūkanas arba tokios palūkanos mokamos Kanadai. Delspinigių, skaičiuojamų nuo mokėtinų sumų, nesumokėtų iki mokėjimo termino, norma yra III skirsnio 2 dalyje nurodyta palūkanų norma.
-

Kanados lygiaverčių programų, projektų ir veiklos,
kuriuose pagal abipusiškumo principą gali dalyvauti Sąjungos subjektai, sąrašas

Toliau pateiktame nebaigtiniame sąrašė nurodytos Kanados programos, projektai ir veikla yra laikomi lygiaverčiais tiems, kurie numatyti programos „Europos horizontas“ II veiklos srityje:

- Kanados mokslinių tyrimų koordinavimo komitetas (angl. *Canada Research Coordinating Committee, CRCC*) – Naujų mažai tirtų mokslinių tyrimų sričių fondas (angl. *New Frontiers in Research Fund, NFRF*): tyrinėjimo, tarptautinio masto veiksmų, transformacijos, specialių kvietimų teikti pasiūlymus kryptys;
- Gamtos mokslų ir inžinerijos mokslinių tyrimų taryba (angl. *Natural Sciences and Engineering Research Council, NSERC*): aljanso dotacijos, aljanso tarptautinės dotacijos, aljanso tarptautinės kvantinių mokslinių tyrimų dotacijos; programa „Bendradarbiavimu grindžiamų mokslinių tyrimų ir mokymo patirtis“ (angl. *Collaborative Research and Training Experience, CREATE*): kvietimas teikti kvantinių mokslinių tyrimų srities pasiūlymus;
- Kanados socialinių ir humanitarinių mokslų tyrimų taryba (angl. *Social Science and Humanities Research Council of Canada, SSHRC*): partnerystės dotacijos.
